

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

Утвърждавам:.....

Христина Лазарова

Директор на ОУ „П. Р. Славейков”

СТРАТЕГИЯ
ЗА
РАЗВИТИЕ
НА ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„П.Р.СЛАВЕЙКОВ” –
С.ЦЕРОВА КОРИЯ
ОБЩ.В.ТЪРНОВО
ЗА ПЕРИОДА
2023-2028 ГОДИНА

Увод

Стратегията за развитието на Основно училище „Петко Рачев Славейков” определя развитието на училище за периода 2023 – 2028 година и дефинира визия, извежда ключови области на въздействие, водещи ценности за училището, дефинира постижимистратегически и специфични цели и адекватни дейности за тяхното реализиране. Стратегията е насочена към осигуряване на по-голяма стабилност и предсказуемост за развитието на училището на базата на задълбочен анализ на текущото състояние на институцията и определяне на външните и вътрешните фактори, оказващи ѝ влияние.

Основна цел на предложените интервенции е осигуряване на качествено и приобщаващо образование за всички ученици, възможност за усъвършенстване и развитие на педагогическите специалисти и изграждане на съвременна и адаптирана към образователните потребности среда. Стратегията цели и определяне на ключовите партньори, както и по-ефективното планиране на задачите и ресурсите през следващите 5 години.

Стратегията за развитие на Основно училище „Петко Рачев Славейков” за периода 2023 – 2028 г. отразява промените в образователната политика на Република България, но се стреми към запазване на традиционните ценности и качество на българското образование. При изготвянето ѝ са отчетени динамиката на средата, промените в техниките и технологиите, влиянието на тези промени върху осъществяването на образование и постоянната необходимост от придобиване на нови знания и практически приложими умения.

Изпълнението на предвидените дейности ще подобри качеството на образованието и подкрепата за личностно развитие, ще повиши компетентността на педагогическите специалисти по отношение на иновативните методи на преподаване и оценяване, на приобщаване на учениците със специални образователни потребности и учениците в риск, ще направи училищната среда по-съвременна и безопасна.

Стратегия за развитие на Основно училище „Петко Рачев Славейков” село Церова кория е разработена на основание *чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)* и *чл. 7, ал. 1, т. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор*. В съответствие с разпоредбите на *чл. 263, ал. 4 от ЗПУО* стратегията е насочена към изпълнение на стратегически и специфичните цели в следните приоритетни области:

1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване;
2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците;
3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности;
4. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
5. Механизъм за съвместна работа с институциите по обхващане и включване в системата на предучилищното и училищното образование на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
 общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание;
7. Приобщаване на деца и ученици;
8. Противодействие на тормоза и насилието;
9. Превенция на риск от ранно отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

Съгласно чл. 263, ал. 6 от ЗПУО задачите за постигане на целите са планирани по години. Резултатите от изпълнението на задачите се отчитат в края на всяка учебна година

I. Анализ на актуалното състояние, на вътрешните фактори (силни и слаби страни) и външните фактори (възможности и заплахи ОУ „П. Р. Славейков” с.Церова кория, общ. В. Търново.

Училището в с.Церова кория е средишно и защитено.То обхваща ученици от четири села – с. Церова кория, с. Пчелище, с. Къпиново и с. Миндя.Децата от съседните селища се извозват с ученически автобус.

Те учат в слети паралелки, което се налага поради малкия им брой.В училището е въведена целодневна организация на обучение, произтичаща от статута му на средишно.Сформирани са две полуинтернатни групи,в които се провеждат занимания според учебните програми и интересите на учениците.Децата получават безплатен обяд от кетъринг обслужване.

Училището разполага с добра материална база- добре обзаведен компютърен кабинет, голям физкултурен салон, две напълно обновени класни стаи ,в които се провеждат следобедните занимания, столова, спортна площадка, лекарски кабинет.

Отоплението през зимата се осъществява с локално парно с дърва.

Вътрешни фактори	Външни фактори
СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Квалифициран педагогически персонал. - Привлекателна учебна среда - добре оборудван компютърен кабинет, голям физкултурен салон, спортна площадка, зала за танци, достатъчен брой класни стаи -Богата извънкласна дейност- участие на учениците в детски танцов състав, детска театрална студия, вокална група, групи за занимания по интереси - Съвместна работа по проекти на учители и ученици. -Познаване на нормативната уредба от страна на педагогическия персонал. 	<ul style="list-style-type: none"> - Предоставяне на качествено образование. - Включване на учителите в различни форми на квалификация. - Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците. - Подкрепа от Обществения съвет към училището - Изграждане на ефективно ученическо самоуправление. - Провеждане на индивидуални консултации с родителите. - Утвърждаване на традиции и символи на училището.
СЛАБИ СТРАНИ	ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Понижаване на нивото на подготовка на новоприетите ученици. - Неприлагане в достатъчна степен и на 	<ul style="list-style-type: none"> - Намаляване на броя на учениците в последните години, което би довело до финансова нестабилност на училището в

новостите в образователната система в дейностите в училището.	условията на делегиран бюджет.
- Незаинтересованост на голяма част от родителите, нежелание за комуникация.	- Недостатъчни средства за саниране на сградата и за подобряване на енергийната ефективност.
- Непостоянните резултати от външните оценявания на учениците.	- Намаляване на мотивацията за учене у учениците.

Извод:

Мотивирането на учениците за учене ще повлияе положително на образователните резултати. Подкрепата и участието на Обществения съвет в живота на училището ще допринесе за издигането на престижа на институцията. Сътрудничеството с обществени институции и организации са успешен подход за разрешаване на възникващи проблеми.

II. Мисия и Визия за развитието на училището

МИСИЯ

- Изграждане на личности със стабилна ценностна ориентация, с ясна представа за изконните човешки добродетели, съхраняващи най-доброто от българския национален характер, със солидна основа по всички учебни дисциплини, необходима за успешната им адаптация към изискванията на следващите образователни степени, креативни в променящите се социални условия, с дълбока вътрешна мотивация, самоуважение и стремеж към себепознаване и самоусъвършенстване.
- Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби.
- Прилагане на иновационни подходи, които подпомагат развитието на всички учещи се и допринасят за изграждането на мислещи, можещи и инициативни личности, способни да се справят с промените и несигурността в съвременния свят.

ВИЗИЯ

Основно училище „П.Р.Славейков" с.Церова кория ще запази своя облик и традиции. То ще се развива като училище с два етапа на основна образователна степен:

- начален етап: 1 – 4. клас;

- прогимназиален етап: 5– 7. клас, съгласно новата образователна структура.

2. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на новия ЗПУО.

3. С автономията, която ни позволява новият ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

4. Ще приложим форми на обучение, заложи в новия ЗПУО – дневна и самостоятелна с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим преждевременно отпадане и ранно напускане на училище.

5. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане на заложените в нашата мисия приоритети.

6. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще търсим съдействие от различни специализирани органи-Социално подпомагане,

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

Детска педагогическа стая, РДВР, от ресурсен център с висококвалифицирани специалисти: психолог, ресурсен учител, логопед, които ще направят оценка и ще осъществят допълнителна подкрепа на деца и ученици, имащи необходимост от приобщаване и социализация.

7. Ще се ръководим от Етичен кодекс на училищната общност, в създаването на който участват ПС и Обществения съвет.

8. Ще продължим да осъществяваме целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

9. В следващия 5-годишен период ще продължим да изграждаме навици за здравословен начин на живот, като запазим създадения лекарски кабинет, както и като участваме в проекти, свързани със здравословното хранене на учениците.

10. Ще възстановим дейността на съществуващата библиотека, за да я превърнем в любимо място за отдих и творчество.

11. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с миналото и фолклорните традиции на селищата, влизащи в района на училището, на старата столица Велико Търново, на родината ни.

III. Водещи принципи/ценности за развитие на училището:

Ориентираност личността	към Основна задача - успехът на отделната личност.
Равен достъп	Всеки ученик, постъпил в училището, има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
Сътрудничество	Успешната образователна и възпитателна политика се основава на партньорство с родителите и с други образователни и възпитателни институции за подпомагане на училищната дейност и подобряване на материалната база.
Екипност	Етичност, колегиалност, екипен принцип в работата на учителите и спазване на етичния кодекс на учителя. Компетентност и професионализъм, като най-сигурен начин за отстояване авторитета на учителската професия;
Отговорност	Всички членове на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.
Гъвкавост	Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.
Единство в многообразието	Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.
Новаторство	Административното ръководство и педагогическият колектив демонстрират воля и възможности за възприемане на иновационни подходи с цел постигане на по-добри резултати. Съчетаване на

утвърдените традиции с отвореност към нови идеи.

Автономност	Училището като част от системата на образованието ползва автономия да провежда собствена политика, отговаряща на държавните образователни изисквания.
Отчетност	Всички участници в образователната и възпитателната дейност отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките.
Ефективност	Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.
Законосъобразност	Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България и другите нормативни актове.

IV. Стратегически цели и специфични за институцията цели

1. Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключови компетентности и на умения за живот и работа в променящата се среда
2. Осигуряване на условия за подкрепа и личностна изява на учениците
3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование
4. Прилагане на иновации в осъществяването на образователни дейности и изграждане на съвременна среда
5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците
6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси
7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение
8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието и във времето
9. Гражданско, здраво и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

Планиране и реализация на дейности, произтичащи от стратегическите цели на училището

1. Повишаване на качеството на предоставяното образование, формиране и развитие на ключови компетентности и на умения за живот и работа в променящата се среда

- Осигуряване на качествено и ефективно образование.
- Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати.
- Подобряване на резултатите на училищно ниво на външните оценявания.
- Засилване на възпитателната работа с децата и учениците с оглед пълноценно личностно развитие.
- Предоставяне на възможност за участие на учениците в олимпиади и състезания.
- Засилване ролята на училищното настоятелство при определяне цялостната политика на училището.
- Развитие на компютърните умения на училищната общност.
- По-широко навлизане на нови методи на преподаване и обучение (интерактивност, проектна работа).

2. Осигуряване на условия за подкрепа и личностна изява на учениците

- Развиване на системата за извънкласни и извънучилищни дейности, които спомагат за по-добрата организация на свободното време и са насочени към развитие на творческия потенциал на учениците.
- Масово навлизане на ИКТ в обучението с оглед подготовката на учениците за работа и живот в информационното общество
- Реализиране на ефективна рекламна кампания за постиженията на училището
- Поддържане на интернет страница на училището с възможности за поставяне на въпроси, даване на мнения и предложения, публикуване на вътрешно-училищни нормативни документи, бланки, съобщения, постижения на учители и ученици, предстоящо в училището, галерия със снимки.
- Превръщане на училището в информационен център с публикуване за свободен достъп на тематични разпределения, разработени теми, вътрешни нормативни документи, бланки, рисунки, поезия, снимки и други, на училищните сървъри.
- Предоставяне на свободен достъп на училищната база за провеждане на различни видове дейност.
- Организиране на спортни състезания по различни видове спорт, домакин на които е училището.
- Участие в културните празници на районна в четирите населени места- с. Пчелище, с. Церова кория, с. Къпиново и с. Миндя.

3. Осигуряване на квалификация на педагогическите специалисти, подпомагаща адаптацията им към промените в училищното образование

- Утвърждаване на авторитета и подпомагане на кариерното развитие на учителите работещи в училището.
- Продължаване/ Оптимизиране структурата / на изградената система за квалификация.
- Утвърждаване на системата за кариерно развитие на педагогическата колегия.

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

- Повишаване на изискванията към работата на учителя.
- Квалификация на учителите за работа с родителите ученици в риск от отпадане.
- Включване в обучения за подобряване на дигиталните компетентности
- Квалификация на учителите по въвеждането на нови учебни програми, STEM преподаване
- Обмен на информация и съобщения чрез e-mail.
- Участие във всички форми за квалификация организирани на регионални ниво.

4. Прилагане на иновации в осъществяването на образователни дейности и изграждане на съвременна среда

- Откликване на изискванията на обществото за устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управление и състояние.
- Въвеждане на иновативни педагогически практики за повишаване на осъществяването образование.
- Прилагане на иновативни методи за придобиване на умения за професионална и житейска реализация.

5. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на децата и учениците

- Прилагане на модели на поведение, основани на идеите и принципите на гражданското образование.
- Патриотично възпитание и формиране на национално самосъзнание.
- Формиране на общочовешки ценности и европейска принадлежност.

6. Модернизиране на средата, техниките, технологиите и използваните дигитални ресурси

- Подобряване състоянието на външната среда. Планиране, реализация, поддръжка.
- Оформяне на училищния двор и зад училищните площи.
- Модернизиране на средата в съответствие със съвременните изисквания за компетентностно ориентирано образование.
- Оборудване на класните стаи и кабинети за прилагане на дигитални ресурси в обучението и внедряване на нови дигитални технологии.
- Реновиране на спортната инфраструктура на училището.
- Изграждане на STEM център и STEM кабинети.
- Участие по програми и проекти за модернизиране на физическата среда в училище.

7. Превенция и намаляване на агресията и тормоза, недопускане на дискриминация и форми на неприемливо поведение

- Оказване на психологическа и педагогическа подкрепа за учениците и родителите.
- Включване на учениците в дейности за намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.
- Развиване на ефективна система от действия за преодоляване на проблема с безпричинните отсъствия

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

- Споделяне на успешните училищни политики за превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация.

8. Създаване на сплотена училищна общност и развитието и във времето

- Подобряване на взаимодействието с родителите и привличането им като активен участник в образованието на децата им.
- Дейности за изграждане на активен ученически съвет.
- Ефективно сътрудничество с общественния съвет и училищното настоятелство.
- Осъществяване на партньорства с неправителствени организации и културни институции.

9. Гражданско, здравно и екологично възпитание и дейности за устойчиво развитие

- Обучение, ориентирано към формиране на знания и умения за здравното образование и здравословното хранене.
- Обучение по безопасно движение по пътищата и за защита от пожари, бедствия и извънредни ситуации.
- Изграждане на екологична култура и навици за разделно събиране на отпадъци. Придобиване на компетентности за прилагане на принципите за устойчиво развитие. Развитие на физическа активност и различни видове спорт.

V. Приоритетни области

1. Качество на образованието и мерки за неговото повишаване

Главната цел на стратегията на ОУ „П. Р. Славейков”, село Церова кория е издигане на качеството на процеса на обучение за постигане на ДОС. За реализирането и са разработени мерки, които целят подобряване на условията и разработване на ефективна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Предвидените мерки са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството, с националните и регионалните приоритети и със *Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)*.

Качеството на образованието в училище се осигурява при спазване на следните принципи:

- ✓ подход, ориентиран към постигане на образователните резултати;
- ✓ възможностите и потребностите на учениците
- ✓ постигане на целите на училището
- ✓ лидерство
- ✓ предоставяне на възможности за развитие и участие в различни форми на учениците и педагогическите специалисти
- ✓ непрекъснато обучение, иновации и усъвършенстване
- ✓ развитие на партньорства
- ✓ приемственост на политиките и постиженията

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

- ✓ ефективно разпределяне, използване и разпределяне на ресурсите
- ✓ социална отговорност

Целите, които си поставяме за изпълнение са:

- ✓ Повишаване на качеството на осъществяваното обучение в училището
- ✓ Образователен напредък, изразяващ се в индивидуалните резултати на учениците
- ✓ Подобряване на резултатите външните оценявания

Мерки за постигане на целите:

Педагогически специалисти

- ✓ Непрекъснато повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти
- ✓ Прилагане на различни форми и методи на изпитване и оценяване
- ✓ Взаимодействие с родители

Ученици

- ✓ превръщане на ученика в активен участник в процеса на обучение
- ✓ проверка на усвоените знания и умения всеки час
- ✓ осигуряване на консултации и допълнително обучение
- ✓ включване на учениците в конкурси, състезания, олимпиади и други училищни и извънучилищни инициативи.
- ✓ групи за Занимания по интереси

Училище

- ✓ анализ на резултатите от обучението през различните периоди и от външните оценявания.
- ✓ подобряване на физическата среда.
- ✓ включване в STEM обучение.
- ✓ осигуряване на условия за ежедневно използване на електронни ресурси в учебните часове.
- ✓ провеждане на пробни външни оценявания за запознаване на учениците с формата на изпитите.
- ✓ провеждане на открити уроци.
- ✓ предоставяне на възможност за включване в разнообразни форми за извънкласни дейности.
- ✓ участие в училищни, общински, национални и международни програми и проекти.
- ✓ активно взаимодействие с Обществения съвет, с неправителствени и културни организации и др.
- ✓ ефективна комуникация с родителите.
- ✓ контролна дейност с акцент върху педагогическия контрол.
- ✓ популяризиране на постиженията на учениците и педагогическите специалисти.

Мерките за подобряването на качеството се реализират чрез дейности по оперативните цели.

2. Патриотично възпитание, формиране на национално самосъзнание и общочовешки ценности на учениците

Патриотичното възпитание на учениците е важно при формирането на личността. Ценностната система на човека се изгражда чрез възпитание, възприемане и спазване на обществените норми на поведение. То стои в основата на принадлежност, национално самочувствие и идентичност. В тази връзка важен принос има училището в запознаването на учениците с историята, науката, културата и спорта – с постиженията, успехите и откритията.

Спазването на българските традиции, отбелязване на официални празници, честване на Националния празник на България, поглед към важни за страната ни събития, са част от начините за формиране на национално самосъзнание.

Аспектите, в които са насочени взаимодействията за патриотично възпитание, са част от възпитателната стратегия:

- ✓ Формиране на позитивно отношение към историята на българската нация на базата на историческо знание и уважение към традиции, ритуали и обичаи;
- ✓ Формиране на национално самосъзнание, национална идентичност, национално самочувствие, национална гордост, национално достойнство;
- ✓ Информиране за научните, културните и спортните постижения на представители на българската нация;
- ✓ Участване в дейности, свързани с почитане на българската история, култура и образование;
- ✓ Организиране и провеждане на дейности по посока между националната и европейската идентичност;

Голяма част от тези взаимодействия се осъществяват в общообразователните учебни предмети, като това е най-изразено в обществените науки и гражданското образование. Важна роля за патриотичното възпитание има и часът на класа. Посещенията на кино, театър и спортни събития са част от стимулиращите мерки за учениците и отговорност на класните ръководители е тези възможности да бъдат пълноценно оползотворявани.

Патриотичното възпитание е част от времето за проектни и творчески дейности за учениците от начален етап. Дейности с такава насоченост се планират при организирането на училищните екскурзии, провеждани в учебно и извънучебно време. Искаме нашите ученици да опознаят красотата на България, да посетят най-важните географски, исторически и културни забележителности и да видят многообразието на родината ни.

За осъществяването на патриотичното възпитание училището си сътрудничи с Регионалното управление на образованието, общинската администрация, училища партньори, културни институции и спортни клубове, както и с отделни личности.

3. Осигуряване на условия за физическа активност и участие в спортни дейности

Физическата активност, здравето и качеството на живот са тясно свързани. Важната роля, която физическата активност има за цялостното влияние върху живота и здравето на човека, се отчита на национално и европейско ниво.

Физическата активност и здравословното хранене са две от важните задачи, които си поставяме за изграждане на човешкия организъм.

Стратегии за насърчаване на положителното отношение на учениците към физическата активност в училището са:

- Създаване на дейности, свързани с физическа активност, които са забавни и имат за цел учениците да се чувстват добре, да добият увереност и да се забавляват.
- Инициране на дейности, които да провокират учениците да станат по-активни физически и да поддържат тази физическа активност през целия ден, а не само докато са в училище.
- Създаване на среда, в която учениците са насърчавани да развият своите спортни умения и да постигнат най-доброто, на което са способни.
- Създаване на програми, които да насърчат учениците да станат по-активни физически и да поддържат това през целия ден, а не само докато са в училище;
- Осигуряване на възможности за изпробване на широк набор от дейности, включително такива, които биха били по-приятни за ученици, които не са ориентирани към спорта, напр. танците.

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450

Важно е учениците да бъдат поощрени да поемат отговорност за тяхното участие във физически дейности. Това може да бъде постигнато като им се даде шанс да изберат сами спортните дейности, в които биха искали да участват. Този елемент на избор е изключително важен, за да могат учениците да помогнат в очертаването на техните предпочитания, идентифициране на бариери пред участието им и предлагане на промени, които да повишат и задържат високи нивата на активност.

Не на последно място училището си поставя за цел да поддържа безопасни и модерни физкултурен салон, площадки и спортни съоръжения. Отчитайки бързото амортизиране на спортните зони и уреди наш приоритет е отделяне на финансиране от бюджета на училището, но и постоянно търсене на допълнително финансиране по национални и регионални програми и проекти за поддръжане на спортната инфраструктура.

3. Гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са свързани и формират към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности.

Целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са:

- изграждане на автономна личност, която отстоява общочовешките ценности, демократичните принципи и човешките права, познава институциите на демократичното общество, приема различията, цени своята културна идентичност, взема самостоятелни решения и носи отговорност за тях;
- функциониране на училището като институция, възпитаваща в демократични ценности, насърчаваща инициативност, отговорност, солидарност, утвърждаваща устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от агресия, изграждаща и поддържаща позитивен психологически климат и създаваща позитивна образователна среда за диалог.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се реализира:

- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие – в часа на класа, в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден, в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие, в извънкласни и извънучилищни форми на работа, включително по програми и проекти;
- чрез самостоятелен учебен предмет гражданско образование.

Задачите, които си поставя училището при реализирането на дейностите са изграждане на общност, патриотично възпитание, възпитание в дух на толерантност и интеркултурен диалог, изграждане на здравна култура, екологично възпитание и познаване на принципите на устойчивото развитие, развитие на финансовата и правната грамотност на учениците, превенция на насилието

Една от важните цели е безопасността на движението по пътищата и действия при бедствия и аварии и оказване на първа помощ, защото развитието на тези базови умения прави учениците по-съпричастни и отговорни, но в критична ситуация може да се окаже умение, което спасява човешки живот.

Оперативните цели, които училището определя като водещи за осъществяването на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, са:

- Възпитаване на гражданска активност и толерантност;
- Безопасно движение по пътищата и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации;
- Екологично възпитание и изграждане на здравна култура.

5. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст

Дейности за предотвратяване на отпадането на ученици се осъществяват в училището в продължителен период от време, но през последните години училището изгражда последователна политика за постигане на максимален обхват и ефективно включване на учениците в образователния процес.

Процесът обхваща различни аспекти от функционирането на институцията и изисква целенасочени усилия от всички педагогически и непедагогически специалисти. Целите, които си поставихме с влизането в сила на *Постановление № 100 от 8 юни 2018 г. за създаване и функциониране на механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст* и които продължаваме да поддържаме са:

Създаване на добри условия и организация на образованието на учениците, подлежащи на задължително училищно образование. Съвременната и подкрепяща физическа среда е от важно значение учениците да се чувстват комфортно и институцията да бъде не само място, където те учат, но и за отдых и за социални контакти. Да направим училището привлекателно за нас не е клише, а цел, която допринася за приобщаването на учениците.

Без съмнение друга не по-малко важна част от дейността е планирането и реализацията на дейности за подкрепа за личностно развитие на учениците. Най-непосредственото е сформиранието на различни клубове по интереси. Процесът се предхожда от провеждане на анкети относно предпочитанията и талантите на учениците. Стремим се да оползотворим всички съществуващи възможности за организиране на дейности по интереси, които се финансират както от бюджета на училището, така и по програми и проекти. Изграждането на ефективни модели на взаимодействие между училището и семействата за активно включване в процеса на образованието на родителите също допринася за ограничаването на негативните процеси, водещи до отпадане на ученици. Въпреки че понякога комуникацията е много затруднена, спазването на принципи като уважение към всеки родител, независимо от различните гледни точки и социален статус, постоянна връзка и информиране относно развитието на детето му, създаване на условия за участието на родителя в различни образователни взаимодействия – образователни, спортни, екологични, културни дейности, екскурзии, дейности за кариерното ориентиране и други.

За да се гарантира успеха на дейността по обхващане, включване и предотвратяването на отпадането е важно сътрудничеството с институциите, които имат непосредствени ангажименти по Механизма, но и с организации, които могат да повлияят на ученика, семейството или обкръжението му. Съвместни дейности с регионалното управление на образованието, община, районното управление към МВР, дирекция „Социално подпомагане“ са необходими във всеки случай, когато мерките на училищно ниво не водят до подобряване на посещаемостта. Партньорства с читалището и

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450
библиотеката, спортни клубове, културни институции, неправителствени организации и фирми също са важни за въздействие върху учениците с ниска мотивация.

Процесът на проследяване на посещаемостта е важен за своевременното идентифициране на проблем за конкретен ученик. Съществуващата практика за ежедневно контролиране от класните ръководители и своевременно уведомяване на медиатора за изясняване на причините за отсъствие на ученик, за когото не е подадена предварителна информация, дава възможност за адекватна и навременна реакция от училището и семейството и не позволява възникнал проблем да ескалира.

Ролята, която класните ръководители имат за предотвратяването на проблемната посещаемост, а оттам и за риска от отпадане, е безспорна, тъй като те са хората, които най-често и непосредствено комуникират с учениците от паралелката и родителите. Те първо могат да установят за раждането на проблем и да приложат адекватните мерки за решаването му.

Предприемането на своевременни действия за преодоляване на проблемното поведение на ученици, включително налагане на санкции, също има своето въздействие за ограничаване на отсъствията. За осъществяване на дейностите по механизма на училищно ниво е определен представител в екипа за обхват за района, в който се намира училището. Негов ангажимент е иницирането на действия на включените в екипа участници от различни институции, в зависимост от конкретния случай. На училищно ниво е определен и администратор за работа с Информационната система за реализация на механизма „Посещавемо и безопасно училище“, който проследява данните за учениците в риск и тези, за които следва да бъдат предприемани действия от екипа за обхват. Администраторът отразява с системата данните от извършените обходи и определените мерки.

Създаването на организация и осъществяването на контрол от страна на училищното ръководство по изпълнение на функциите на педагогическите и непедагогическите специалисти във връзка с ограничаване на отсъствията и предотвратяване на отпадането е от ключово значение за успешното осъществяване на дейността.

В зависимост от причините за проблемна посещаемост, риск от отпадане или отпадане от образователната система на учениците се предприемат мерки, насочени към:

- Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез дейности за приобщаване на учениците с проблемна посещаемост, от непълни семейства, от уязвими групи или със специални образователни потребности.
- Осъществяване на връзки с родители на учениците, които се отглеждат от бабите и дядовците си, и информирането им за образователни или поведенчески проблеми.
- Мотивиране на децата, чиито родители не са ангажирани в достатъчна степен с образованието им, да посещават дейности за целодневна организация на учебния ден.
- Предоставяне на финансово или друго материално подпомагане на ученици от социално слаби семейства.
- Сътрудничество с отдел „Закрила на детето“ в случай на установен риск за ученик.

6. Предоставяне на равни възможности за обучение и/или възпитание

Предоставянето на равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик е регламентирано в *Закона за предучилищното и училищното образование*. Осигуряването на равни възможности на децата и учениците е във фокуса на стратегическите документи в сферата в т.ч. и чрез приетата през 2022 г. *Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 – 2030)*.

В училището е създадена среда, в която безпроблемно общуват представители на различни култури. Интеркултурно образование се осъществява във всички видове училищна подготовка по учебните предмети, както и в часовете на класа. Изграждат се положителни нагласи към включващо обучение в участниците в образователния процес – учители, ученици и родители.

Осигуряването на качествено образование, съобразено с интересите и индивидуалните потребности, и възможност за личностна и професионална реализация независимо от произхода на учениците, е осмислена цел на училището.

Принципите, които са водещи за дейността на училището са:

- Равен достъп до образование и приобщаване на всеки ученик;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;

Реализацията на принципите се осъществява чрез дейности по оперативните цели:

- Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.
- Осъществяване на интеркултурно образование.

За реализирането на тези цели училището търси подкрепата на семействата, на институциите и на различни неправителствени организации.

7. Приобщаване на деца и ученици

Интеграцията и приобщаването са важен аспект от образователните политики на Европейския съюз, както и от националните стратегическите и нормативните документи в сферата на предучилищното и училищното образование. Законът за предучилищното и училищното образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование.

Наредбата за приобщаващото образование определя приобщаващото образование като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), приета през 2021 г., е синхронизирана със стратегически документи на глобално и европейско ниво и представя визия за висококачествено, приобщаващо, ценностно-ориентирано и продължаващо през целия живот образование, обучение и учене. В нея са поставени цели за приобщаване на всеки етап от образованието, свързани с:

- Прилагане на приобщаващи модели за адаптация и плавен преход между отделните етапи и степени на образование;
- Използване на образователни платформи и споделяне на ефективни модели в подкрепа на висококачествено и приобщаващо образование и обучение;

Ефективното включване, трайното приобщаване и образователната интеграция е и една от приоритетните области на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България.

Основна цел на осъществяването на образование е интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Отчитайки стратегическите и нормативните регулации, целите, които си поставяме на училищно ниво, са:

- Индивидуализация на осъществяваното образование в съответствие с образователното равнище и потребностите на учениците;
- Своевременно установяване на обучителни затруднения и адекватна интервенция на педагогическите специалисти за преодоляването им;
- Развитие на потенциала за личностно развитие на всеки ученик, както и успешна реализация и социализация;
- Приобщаване на ученици с поведенчески отклонения и разстройства.

Осигуряваната подкрепа е обща и допълнителна.

- Осигуряване на **общата подкрепа** за личностно развитие включва:

- екипна работа между учителите
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- грижа за здравето;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби и с хронични заболявания.

- Осигуряване на **допълнителна подкрепа** за личностно развитие включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на ученика.

Екипът за подкрепа за личностно развитие идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване. Извършва се оценка на индивидуалните потребности на детето или ученика. Екипът извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай. Обучението на ученици със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител съобразно потребността на ученика.

8. Противодействие на тормоза и насилието в училище

За противодействие на тормоза и насилието училището изгражда цялостна политика, елементи от която са подкрепата за личностно развитие на детето и ученика, изграждането на позитивен организационен климат, утвърждаването на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност. В съответствие с Механизма се стремим към изграждането на сигурна образователна среда, базирана на следните принципи:

- Изграждане на позитивна култура и климат, които:
  - ✓ приемат различieto и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование;
  - ✓ дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
  - ✓ насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
- Ефективно лидерство.
- Прилагането на цялостен институционален подход.
- Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците.
- Подкрепа и мотивиране на децата и служителите, в т.ч. информиране, обучение, консултиране, супервизия и изграждане на капацитет за справяне с насилието.
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:
  - ✓ развиват емпатия, уважение и резиланс сред децата;
  - ✓ ясно адресират агресивно поведение;
  - ✓ изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие.
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз.
- Координация и последователни усилия от страна на институцията за изграждане на мрежа от взаимовръзки и взаимодействия за изграждане на по-сигурна среда.
- Партньорство с родителите.
- Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

В съответствие с Механизма със заповед на директора на училището е създаден

Координационен съвет в състав: Председател: Елена Йорданова- ст. учител прогимназиален етап и членове: Емилия Йоргова – ст. учител начален етап и Данка Славчева- ст. учител начален етап. Координационният съвет отговаря за планиране, проследяване и координира на условията за справяне с насилието и тормоза.

Изготвената **оценка на ситуацията** съдържа описание доколко страните са запознати с темата за насилието и тормоза, какви са видовете насилие и тормоз, колко често се проявяват и какви са местата, на които най-често се случват, кои са участниците, как се е реагирало до момента и какво трябва да се предприеме.

Оценката се организира от ръководството на училището и се осъществява от координационния съвет в началото на учебната година. Координационният съвет изготвя **план за превенция и интервенция на насилието и тормоза**, който се утвърждава от директора. В плана се очертават **дейности за превенция и интервенция** и сроковете и отговорниците за изпълнението им.

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. На училищно ниво се планират разнообразни дейности с партньорството на родителите както за превенция, така и при интервенции в случаи на тормоз и насилие.

Всички педагогически и непедагогически специалисти се запознават с Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, като при възникване на въпроси относно неговото приложение се консултират с председателя на координационния съвет.

Стратегическа цел на училището е недопускането на случаи на тормоз и насилие в училището. За реализацията на тази цел се следва Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Реализацията на Алгоритъма е свързана с изготвянето и ежегодното актуализиране на пакет от документи. Отговорност за организацията на дейността и съществен принос за реализацията имат председателят и членовете на Координационни съвет.

Целта Превенция и намаляване на агресията и тормоза и недопускане на дискриминация в образователните институции, заложен в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) дава възможност през периода на действие на настоящата Стратегия приоритетно да бъдат реализирани дейности за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти по ненасилствен начин, квалификация на педагогическите специалисти за управление на конфликти, справяне с агресията, дискриминацията и насилието, включване в инициативи на регионално и национално ниво за повишаване на толерантността, за намаляване на агресията и кибертормоза, споделяне на успешни практики с такава насоченост, както и модернизиране на системите за сигурност и контрол на достъпа в училището.

Част от дейностите на училищно ниво се осъществяват при изпълнение на оперативна цел приобщаване на ученици с проблемно поведение, поведенчески отклонения и разстройства.

Следва да се отбележи, че тематиката за противодействие на тормоза и насилието не може да бъде разглеждана самостоятелно. Дейности за преодоляване на прояви на агресия сереализират и в част от останалите приоритетни области на Стратегията.

9. Превенция на риска от ранното отпадане от системата на предучилищното и училищното образование

Превенцията на риска от ранно отпадане е стратегическа цел в рамковите европейски и национални документи. Отчитайки предотвратяването на отпадането от училище като национален и регионален приоритет, през последните години училището осъществяваните дейности за превенция на риска от отпадане от образователната система чрез активното участие на педагогическите специалисти и учениците, търсейки подкрепата и сътрудничеството на родителите, институциите и неправителствени организации, с които традиционно си партнираме.

Настоящата визия за превенция на риска от ранно отпадане от училище е естествено развитие на изготвената в предишни периоди училищна програма, конкретизираща ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсирание на отпадането и преждевременното напускане на училище на *Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013 – 2020)* и *Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020*.

Приоритетна област Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция на *Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)* адресира цели и групи мерки към превенцията на риска и ранното отпадане от образователната система, насочени към учениците и семействата им, но и към развитие на уменията на педагогическите и непедагогическите специалисти в училищата за работа с ученици в риск от отпадане от образователната система.

Целта, която си поставяме, е изграждане на подкрепяща училищна общност, която идентифицира и подпомага ученици, застрашени от отпадане от образователната система. Реализацията на тази цел се осъществява чрез дейности в следните направления:

- Осигуряване на позитивна и подкрепяща образователна среда;
- Повишаване на качеството на осъществяваното образование;
- Осигуряване на качествено образование за учениците от уязвими групи;
- Повишаване на качеството на образование на учениците със специални образователни потребности;
- Подкрепа на личностното развитие на учениците;
- Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от VII клас;
- Активно участие в процеса на образование на родителите;
- Прилагане на модели за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от образователната система;
- Развитие на извънкласни дейности и подкрепа на учениците за участие в извънучилищни дейности;

Заклучение

Стратегията за развитие подлежи на актуализиране всяка година.

Стратегията за развитие е основание за съставяне на **План за действие и финансиране за всяка учебна година.**

Основно училище „Петко Рачев Славейков”, село Церова кория
общ. Велико Търново, e-mail: info-300114@edu.mon.bg, тел. 087 999 0450